

Gesond werke an de toekomst

SAM, GEMEENTEBELANGEN, FNP

2022
2026

ONS AMBISYS
FOOR GEMEENTE
WADDENHOEK

Noflik weune
Duursemens
Metdoen
'n Mooi landskap
En de gemeente
as ondersteuner

Ons ambisys
foor gemeente
Waddenhoek

*Hanna
van der Werff*
(SAM)

*Bert
Vollaema* (FNP)

*Donnie
Kamstra* (GB)

Foorwoord

Noflik weune. Duursemens. Metdoen. 'n Mooi landskap. En de gemeente as ondersteuner. Deuze fijf onderwerpen komme in ôns drie partijprogramma's hyltyd weer werom. Se hewwe ôns inspireerd bij de forming fan de tweede Waddenhoek-koälisy fan SAM, Gemeentebelangen (GB) en FNP.

Wat wille wij de kommende fier jaar beraike? Wij sien fooral hoe't wij as gemeente de groate thema's, die't wereldwiid speule, weer lokaal make kinne. Wij make 't ferskil met:

- ➔ Meer weuningbou, soadat noflik weune toeganklik is foor elkeneen
- ➔ Duursemens, dat betekent toekomstbestindig weze. Dut komt in 'n prot thema's werom; dink an energy, gesondhyd, welwezen en werk.
- ➔ Elkeneen doet met. En je mäge weze wie't je binne. Punt.
- ➔ Landskap, netuur en landbou fersterke nander.
- ➔ De gemeente is ondersteunend. Regels binne dienend, niet laidend. Wij dinke in mooglikheden: "Ja, dat kin, at wij dat en dat regele."

In ôns gemeente binne 'n prot inisjativen fan beweuners. Waddenhoek is d'r om deuze inisjativen te ondersteunen en weegt derbij de belangen fan àlle inweuners. Wanneer at de gemeenskap dúdlik sait: 'Dut is wat wij wille', dan sien wij hòè't wij soks doen kinne. Tegaar met betrokken inweuners en kollega's kinne wij heel wat foornander krije. Dat is 'n hele stap foorút.

Met 'n prot nocht en anthoesjasje hewwe wij dut akkoord opsteld. Wij binne d'r groats op. 'n Prot dank gaat út naar informateur Peter van der Voort en formateur Henni van Asten. En - niet te fergeeten - naar alle amtners die't hur ok op Goeie Frijdeg en Koaningsdâg hierfoor inset hewwe.

Dank jim wel!

Algemeen

Ons jonge fúzzygemeente staat an de fooraven fan 'n nije raadsperiode met 'n nije koalisy fan SAM, Gemeentebelangen en FNP. Metnander het deuze koalisy 20 fan de 29 raadssetels. Alle drie de partijen hewwe bij de ferkiezings 'n setel wînst haald. Se hewwe de ambisy útsproken om metnander an de slag te gaan.

In de ôfopene fier jaar is d'r hard werkt an 't harmoniseren fan 't belaid, 't aktualiseren fan beheerplannen en 't op order bringen en houwen fan de bedriifsfoering. De lêste twee jaar gebeurde dat deur korona ônder besondere omstandigheden. De pandemy riek ôns inweuners, ôns ondernimmers en fansels ok 't kollezy en de gemeenteraad.

De útdagings der't wij foor staan, krekt as leefberens, duursemens en toeganklikhyd, binne niet feranderd. De wereld ferandert àl en dat kin befiden flug gaan. Soa hadden wij niet foorsien kinnen dat d'r 'n oorlog in Europa útbreke sou die't op allerhande menieren deurwerkt in ôns gemeente.

In dut koalisyakkoord sketse wij op hoofdlinen wer't wij an werke wille. Onder de thema's Gesond Leve, Leve & Werke en Werke an de Toekomst beskryve wij ôns opgaven en ambisys op feertyn ferskillende terrainen. Foorôfgaand deran fertelle wij hoe't 't bestuur en finânsys ôns derbij ondersteune.

Minder ôfstand tussen inweuners en de gemeente

Bestuur

De ôflopene fier jaar het Waddenhoek 'n begin maakt met 't 'dichtbij besturen.' De kommende perioade gaan wij hier as raad en kollezy aktyf met feerder. Dut wort binnen de gemeentlike organisasy al op ferskillende menieren infuld, befoorbeeld met 't programma dienstferliening. Dochs erfare inweuners, ondernimmers en ferenings nag hyltyd drumpels om de gemeente te benaderen en om in kontakt te kommen met de goeie ôfdeling of metwerker.

't Is de wîns fan de nije koälisy dat alle inspannings fan de organisasy nou ok sichtber en merkber worre sille foor elkeneen. Wij sette in op 'n beter klantekontakt, deur d'r foor te sorgen dat de organisasy digitaal beter beraikber is en dat de persoanlike kontakten leegdrumpeliger binne. Ok de raads- en kollezyleden kinne hier hur steentsy an bijdrage. Minder ôfstand tussen de inweuners en de gemeente is ôns doel. Derom sille wij ok de mooglikhyd fan 'n serviceloket in St.-Anne besien.

De dorps- en wykfizys, fônzen en dorpskoördinators hewwe holpen om inisjativen út de samenleving weg op te pakken. Dut súksesfolle konsept wille wij handhave, ferbetere en útbraide.

In de regio werke wij aktyf samen met kollega-overheden. Dut biedt kânsen foor ekstra budzjetten en kortere prosedures. Ok kinne wij taken soa effisjinter oppakke, teugen legere kosten en met minder risiko. Dut geldt befoorbeeld foor de Regiodeals en de samenwerking op 't gebied fan digitalisering.

Finânsys

't Kollezy en de gemeenteraad hewwe de ôflopene fier jaar 'n behouwend finansjeel beleid foerd. De nije koälisy kin beginne met 'n gesonde balâns en meerjarebegroating. Toegelyk motte wij konstatere dat d'r meer ambisys lêge as at d'r finansjele middels foorhannen binne. Ons opgaves op 't gebied fan enerzytransisy, duursems, beheer en foorsienings frage om strukturele bijdrages fan 't Ryk. En krekt deran ontbreekt 't.

Wel likent 't d'r op dat d'r de kommende drie jaar rúmte weze sil om de norige fônzen, die't hur al bewezen hewwe, krekt soa as 't 'Stads- en Dorpsvernieuwingsfonds' en 't 'Dorpen- en wijkenfonds', te fullen. Ok binne d'r nag sinten foor plannen die't al maakt binne en foor 'n beperkt tal nije plannen. D'r is derbij andacht foor de beperkte útfoeringskapasiteit fan ôns organisasy.

Dernaast sille wij aktyf soeke na nije fônzen, subsidyregelings en infesteringsrúmte. Wij sien hyltyd kritys en kreätyf naar ôns aigen begroating. Dut sil ok wel motte, want de wereld ferandert flug en d'r wachte de norige útdagings die't ok op finansjeel gebied onsekerhyd met hur metbringe. Dut geldt befoorbeeld foor de nije Omgevingswet, de digitalisering en de herwaarde- ring fan 't gemeentefôns.

't Kollezy wort froegen om na de seumer te kommen met 'n kollezyprogramma der't 'n naukeurige ferklaring, prioritering en finansjele fertaling fan 't koälisyakkoord útwerkt is.

Gesond leve

Gesond Leve gaat over de gezondheid en 't leven fan alle inweuners fan Waddenhoek. Ok ôns ambisys foor sport, frije tiid, welwezen en materiële welfaart hore bij dut thema. Wij wille dat sport en kultuur foor elkeneen toegankelijk is en biede ondersteuning at dat niet 't gefal is. Inweuners die't moeite hewwe om rond te kommen, helpe wij om hur faste lasten omleeg te bringen. Gesond eten út aigen omgeving sille wij stimulare.

Sport en
kultuur foor
idereen
toegankelijk

1.

Sport

Wat wille wij beraike?

1. Beraikbere en toeganklike sportfoorsienings

Wat sille wij derfoor doen?

- 't Bestaande beleid feerder útfoere, befoorbeld deur de inset fan buurtsportcoaches.
- Insette op multifunksoneel gebrúk fan foorsienings, soadat die toeganklik binne foor alle doelgroepen, befoorbeld met breedtesport.
- 't Speulen, bewegen en 't nander búttendeur treffen stimulare, ok met ondersteuning fan buurtsportcoaches.

2. 'n Levendig en fitaal sportklimaat

Wat sille wij derfoor doen?

- Ferenings ondersteune bij 't infullen fan bestuursfunksys en bij 't krijen en behouwen fan leden.
- Samenwerking tussen ferenings anmoedige, befoorbeld deur omni-ferenings en breedtesport te stimuleren.
- De koppeling fan funksys in (sport-)akkemedasys stimulare.
- Foorlichting geve over goeie foerbeelden en nafolging derfan anmoedige.

2.

Welwezen

Wat wille wij beraike?

1. Alle inweuners krije de kâns om met te doen

Wat sille wij derfoor doen?

- De 'Sociale Inclusie Agenda' útwerke en feerder ontwikkelde en hierfoor budzjet frijmake.
- D'rfoor Sorge dat taal gyn barriêre is om metdoen te kinnen in Waddenhoek.
- Twee pilots opsette om út te soeken hoe't inweuners drumpelfrij sporte kinne en kultuur beleve kinne.

2. Jongeren binne psychys gesond en weerber

Wat sille wij derfoor doen?

- Onderwiis, konsultasybero's en ferenings meer rúmte geve foor preventive sorg.
- Ondersoeke hoe't wij goeie foerbeelden fan ekstra sorg in 't onderwiis, krekt as de Einsteinklas en Grutsk, feerder útrôle kinne in Waddenhoek.
- Fersterke fan de samengang tussen 't beleid fan failighyd en jongeren om jeugdcriminaliteit te foorkommen.
- Insette op kwalitatief goeie, beraikbere en beskikbere sorg at prevínsy niet toeraikend is.

3. Maatskaplike útslútting deur skuldeproblematyk foorkomme

Wat sille wij derfoor doen?

- Goeie foerbeelden in 't lând folge om ok in Waddenhoek passende oplossings foor skuldeproblematyk biede te kinnen.
- Insette op bewustworryng, kinnis en faardigheden om feerdere finansjele problemen te foorkomen, ônder ândere deur op 'e tiid sinjalen op te fangen.

3.

Materiële welfaart

Wat wille wij beraike?

Aarmoed foorkomme, bestride en fersachte, soewel in beperkte (tekort an finansjele middels) as in brede sin (soasjale útslútting).

Wat sille wij derfoor doen?

- Inweuners ondersteune om weer boven dearmoedegrîns út te kommen, befoorbeld met help fan 'n enerzyccoach-plus die't hur helpe kin om op faste lasten te besparen.
- Insette op metdoen en d'rbij hore met help fan werk, maar ok met kynderpakketten en partisipasjyönsen. Dupeerden fan de toeslage-affêre in de gemeente na behoefte ondersteune bij de ôfhandeling.
- Gyn gemeentlike heffings foor inisjativen op 't gebied fan soasjale inklúzzy (befoorbeld folkstúnstys foor minima).

Wat wille wij beraike?

1.1 Kultuur biedt elkeneen die't in Waddenhoek weunt, werkt of toehout de gelegenheid tot ontwikkeling en 't nander treffen en draagt bij an 't genieten, ontdekken en metdoen

Wat sille wij derfoor doen?

- Aktyf insette op de ontwikkelings in de bestaande kultuurnota: 't ontdekken, 't metmaken en durve en doen!
- 'De Koornbeurs' krijt 'n sintrale rôl as kultuurknooppunt en soekt ferbining met de amateurkûnst en de ferenings in de gemeente. De gemeente stimuleert samenwerking op 't gebied fan kultuur.
- Rúmte biede an innovasy: 't gaat niet alleen om 'kaartsys ferkope', maar ok om nije, langdurige ferbinings.
- 't Talint in de eigen regio koestere.
- Andacht foor de sitewasy na korona: wat is d'r norig foor op- en deurstart?
- Ondersteune fan súksesfolle eveneminten, krekt as de PC, festivals en de Waddenhoek-fytstocht.
- Ondersoeke hoe't 't ouwe stadhuus fan Franeker 'n bredere funksy krije kin in ferbining met de drekte omgeving, befoorbeld as skakel tussen Planetarium en museum Martena.
- Ondersoeke at de tún fan 't akedemygebou in Franeker weer 'n botanys karakter krije kin.
- Met 't bestaande belaid foor meertalighyd feerder gaan.
- 'n Trap in de toren fan de Martinikerk reälisere as nije toeristise attraksy.
- 'n Monumintebelaid make.

2. Bewegen en sport binne onmisber foor 'n gesonde en aktive leefwize

Wat sille wij derfoor doen?

- 't Bestaande sport(akkemedasy)belaid evaluere, met as útgangspunten: ferduursemens fan akkemedasys, brúkkerens, funksjonaliteit en brede toeganklikhyd.
- Akkemedasys worre soafeul mooglik deur meerdere brúkkers benut.
- Swimbad Bloemketerp wort ferfongen deur 'n duurseme openbare swimfoorsiening.

3. 'n Antreklik weun- en werkklimaat met 'n landskap dat 'n útnoadiging is om te koieren, te fytsen en te sporten

Wat sille wij derfoor doen?

- D'rfoor Sorge dat inweuners ontspanning fine kinne in hur eigen omgeving.
- De openbare rúmte soa inrichte dat die útnoadigt tot sporten, speulen, bewegen en 't nander treffen.
- Spesjale andacht geve an 't toerisme in de kuststrook, fooral de bereikbaarens en de toeristise foorsienings.
- De mooglikheden ondersoeke die't 't 'Waddenfonds' biedt foor ontwikkeling.
- Meer andacht geve an toeganklikhyd en duursemens op rekreätive roetes en plakken, befoorbeld genog oplaadpunten foor elektrys rjen, fytsen en faren en 'n blomrike omgeving met goed straatmeubilêr.
- Ondersoeke at minsen met ôfstand tot de arbeidsmet inset worre kinne foor dienstferliening bij rekreätive roetes en plakken lâns.
- Rekreätive faarwegen goed befaarber make.
- Rúmte biede foor kampeerplakken.
- Ondersoeke hoe't de gemeente de anlêg fan glâsfezelkabel befondere kin.

Wat wille wij beraike?

1. Waardefolle netwerken in dorpen en wiken

Wat sille wij derfoor doen?

- Ondersoeke hoe't wij 'n groatere rôl speule kinne in de organisasy fan de soasjale samengang (befoorbeeld dorps- en wykkoördinatoren in kombinasjy met 't opbouwerk).
- 't 'Dorpen- en wikenfonds' optimalisere.
- 't Netwerksintrum 'De Opstap' as pilot evaluere.
- Aktyf in gesprek met sorgfersekerers en húsdokters om de kontinuïteit fan de húsdoktersorg te waarborgen.

2. Gesond eten mot foor elkeneen toeganklik weze

Wat sille wij derfoor doen?

- Folkstúntsysprojekten, Voedselbossen en inisjativen foor ploktúnnen stimulare.
- 't 'Too good to go'-prinsipe anmoedige.
- As gemeente 't goeie foorbeeld geve deur intern gesonde, lokale alternativen an te bieden.
- 't Lokale, gesonde aanbod aktyf stimulare en promoate.

3. 'n Gesonde leefwize is foor elkeneen toeganklik

Wat sille wij derfoor doen?

- 'n Nije gesondhydsnota make, werbij at wij insette op 'positive gesondhyd.'
- De inset fan buurtsportcoaches ferbrede na ferskillende organisasys foor welwezen, leefwize en partisipasy.
- Kultuur en sport as middel brúkke foor 'n gesondere leefwize en foor partisipasy.

Leve & Werke

Leve & Werke beskriift hoe't wij metnander leve en werke wille in Waddenhoek. 'n Sterk bedriifsleven is belangryk, want die levert werkgelegenhyd. Ondernimmers wille wij dan ok de rúmte biede en fraag en aanbod op de arbeidsmet wille wij beter op nander ôfstimme. Derbij sien wij over de gemeentegrânzen hine. Binnen de grânzen is de gemeente ferantwoordlik foor de failighyd.

Wij lústere
naar en staan
openfoor
inisjativen

1.

Failighyd

Wat wille wij beraike?

De inweuners foele hur failig in hur aigen leefomgeving

Wat sille wij derfoor doen?

- 't Integrale failighydsbelaid aktualisere.
- Meer andacht bestede an bewustworing over ondermining en organiseerde kriminaliteit en der harder teugen optrede.
- De boa's gemeentebreed insette, wer't dat 't meest norig is.

2.

Samenleving

Wat wille wij beraike?

1.1 Foor de jongeren (13-18 jaar) is d'r 'n failig, toeganklik plak der't se nander treffe kinne

Wat sille wij derfoor doen?

- Kontakt lêge met de jongeren.
- Rúmte biede en ferantwoordlikens geve an de jongeren sels.

2. D'r is 'n effektyf anti-diskriminasybelaid

Wat sille wij derfoor doen?

- As Regenbooggemeente 't 'Uitvoeringsplan Antidiskriminatie' útfoere.
- Goeie foorbeelden folge om diskriminasy teugen te gaan, tegaar met Tumba en 't COC.

3. Inisjativen fan inweuners worre stimuleerd

Wat sille wij derfoor doen?

- 't 'Dorpen- en wijkenfonds' ferbetere en kontinuere.
- De dorps- en wykkoördinators faker insette en 'n rúmmer takepakket geve.

3.

Beraikberens

Wat wille wij beraike?

'n Failig, betrouber en duursemer ferkeers- en ferfoerssysteem foor elkeneen en foor alle ferfoersmiddels

Wat sille wij derfoor doen?

- An de slag met de útfoering fan de maatregels út de 'Mobiliteitsvisie'.
- De mooglikheden ondersoeke foor ekstra laadpalen op plakken met 'n prot besoeikers en die laadpalen der ok réalisere.
- Met 't binnenstâdskader in Franeker bekike at de befoorrading op 'n doeltreffender manier organiseerd worre kin, soadat de ferkeersdrokte ôfnimt.

1.

Arbeid

Wat wille wij beraike?

Ondernimmers krije de rúmte en de kâns foor duurseme ontwikkeling; wer't dat mooglik is met maatwerk

Wat sille wij derfoor doen?

- Sittende en nije ondernimmers fia 'n 'Ondernemersloket' ondersteune bij 't soeken na subsidys en mooglikheden om te ferduursemen en te fernijen.
- Bij 't festigingsbelaid reken houwe met 't effekt op de omgeving: de aard en de skaal fan de ondernimming mot inpasber weze. Industriële- en middenstandsaktiviteiten in de kernen binne welkom.
- De fize op de binnenstâd heroverwege.
- Samenwerke in de regio, fooral in Noordwest-Fryslân, is belangryk. 't Programma 'Ontwikkelperspektief' wort feerder útwerkt.
- 't Bestaande inkoop- en aanbestedingsbelaid ônder de loep nimme, met andacht foor duursemens, lokale werkgelegenhyd en de ânstelling fan mînsen met 'n ôfstand tot de arbeidsmet.
- Ekstra bedrivighyd in de agrarise sektor mooglik make, befoorbeld kampere bij de boer. Sokke klainskalige inisjativen binne ok goed foor de leefberens op 't platteland en foor 't toerisme.
- Insette op minder regels.
- Streve naar 'n flotte en doelmatige dienstferliening an ondernimmers.

**'n Sterk
bedriifsleven
is belangryk**

5.

Arbeidsmet

Wat wille wij beraike?

**'n Betere ôfstimming
tussen fraag en aanbod
op de arbeidsmet deur
te infesteren in
mînsen**

Wat sille wij derfoor doen?

- D'rfoor Sorge dat elkeneen na fermogen metdoen kin, met as útgangspunt: soafeul mooglik an 't werk, maar met oog foor de mînslike maat.
- Beweging en deurstroming út de dâgbesteding naar 'n werktrajekt stimulare, befoorbeld fia 't projekt 'Wurkjouwer.'
- 't Budzjet en de wize fan finansiering mâge gyn obstakel weze foor 'n passend werkplak.
- As gemeentlike organisasy sels 't goeie foorbeeld geve deur meer mînsen met 'n ôfstand tot de arbeidsmet in dienst te nimmen.
- 't Leerwerkbedriif soa inrichte dat meer mînsen met 'n beperking of met 'n ôfstand tot de arbeidsmet an duurseme werk holpen worre.
- Insette op 't O3-konsept: samenwerking tussen overhyd, onderwijs en ondernimmers.
- Mooglik make dat arbeidsmigranten, die't hier maar 'n hutsy binne, soafeul mooglik op bedriifsterrainen onderdak krije.

Werke an de toekomst

Duursemens is een fan de dragers fan deuze koalisy en komt in hest alle thema's werom. Wij wille enerzy bespare en wer't 't mooglik is, overstappe op lokale duurseme enerzybronnen, om soa minder ôfhanklik te wezen fan fossile brandstoffen út 't bútteland. Ok ôns ambisys foor weunen, onderwijs en landskap richte hur op 'n duurseme toekomst foor jongeren en ouweren.

Duurseme
is 't sleutel-
woord
foor de
toekomst

1.

Onderwiis

Wat wille wij beraike?

1. Kwalitatyf goeie, duurseme en toekomstbestindige skoolen en skoolgebouwen (derbij sien naar 't antal leerlingen en de komst fan integrale kyndersintra)

Wat sille wij derfoor doen?

- 't Beheerplan skoolen aktualisere op tema's as duursemens en luchtkwaliteit/fentilasy.
- Bij nij- of ferbou de samenwerking tussen onderwiis, sorg, sport, kultuur en kynderopfang stimulere.

2. Samenwerking tussen overhyd, onderwiis en ondernimmers (3 O's) om fraag en aanbod bijinander te bringen

Wat sille wij derfoor doen?

- Insette op 't O3-konsept.

2.

Weune

Wat wille wij beraike?

Meer weunings om an de sterk toenommene behoefte foldoen te kinnen, werbij at de rúmlike kwaliteit, duursemens en ontwikkelings krekt as de fergrizing in acht nommen worre

Wat sille wij derfoor doen?

- De snelhyd fan weuningbou opfoere, liefst binnen, maar mooglik ok búttin de bestaande beboude kom. Derbij worre de mooglikheden foor gemeentlik gróndbesit ondersocht. Eand 2022 mot 't weuningbou-programma foor de kommende jaren d'r lêge.
- Nijbouplannen anslútte late bij de lokale behoefte (maatwerk), werbij at d'r andacht is foor de jongeren, de starters en de ouweren met 't oog op lokale bining, maar ok rúmte foor tydlike of besondere weunforms krekt soa as Tiny Houses en Knarrenhof.
- Dúdlike prestasy-ôfspraken met de korporasys make, ônder ândere over de bou fan ekstra huurhúzen, lokale bining bij toewizing, betaalberens, ferduursemens, de posisy fan starters bij de ferkoop fan besit en de mooglikhyd fan tydlike ferhuur fan húzen die't onderdeel binne fan 'n herstrukturierungsprojekt.
- 'n Startersliening faststelle foor de jongeren tot en met 35 jaar en die't geldt foor soawel bestaande húzen as foor nijbou en soawel foor de jongeren die't in de gemeente weune as foor de jongeren 'om ferens.'
- Sorge foor genog reserve in 't 'Stads- en dorpsvernieuwingsfonds', soadat de gemeente bij herstrukturierungs- en nijbouprojekten infestere kin in de openbare rúmte.
- De sichtberens fergroate deur aktiver over aktuele projekten te kommuniseren.
- De mooglikheden foor sirkulêre weuningbou foor 'n perioade fan tien tot fyftyn jaar bekike: tydlike weunings die't duursems en netuurinklusyf boud worre.
- De mooglikhyd nagaan om nij te bouwen op gemeentegrónd, werbij at deuze grónd in erfpacht útgeven wort an de eigners.
- In nafolging fan de landlike ontwikkelings bekike at 't instellen fan 'n ferordening foor 'n selsbeweuningsplicht mooglik is.

3.

Duursemens

Wat wille wij beraike?

In 2040 enerzjneutraal weze, dat beteknet dat wij alle enerzjy dan út 'n duurseme bron hale

Wat sille wij derfoor doen?

- 't Enerzjylandskap feerder ondersoeke met de infinsy om hier soa gau mooglik met út eand te setten.
- Inweuners en bedriven helpe bij de enerzjytransisy: inweuners die't hur huus ferduurseme wille, kinne onôfhanklik maatwerkadfys krije, mkb'ers kinne 'n beroep doen op 'n bedriifsemerzjycoach foor begelaiding bij 't ferduursemen fan hur bedriif.
- 'n Integraal plan opstelle foor 't ferduursemen fan maatskaplik fastgoed (skoalen, sportakkemedasys, kultuur- en sorggebouwen).
- Inweuners de mooglikhyd biede om gebrúk te maken fan de finansjele regelings fan 't 'Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (Svn)'.
• As gemeente sels 't goeie foorbeeld geve deur:
 - in de meerjarige onderhoudsplannen fan gemeentlike gebouwen infesterings op te nimmen foor de ferduurseming fan 't fastgoed;
 - materieel dat an ferfanging toe is soafeul mooglik ferfange deur 'n duurseme (elektrys) alternatyf;
 - 'n (digitaal) loket in te richten der't inweuners terecht kinne met al hur fragen over duurseme (fer)bouwen, enerzjybesparing, enerzjyopwekking en finansieringsmooglikheden;
 - Wer't 't mooglik is 't ferduursemen ok as feraiste op te nimmen bij fergunnings, subsidys, inkoop en aanbestedings; klimaatadaptasy integraal onderdeel make fan 't gemeentlik belaid.

'n Duurseme
toekomst
foor jong en
ouwer

1.

Landskap

Wat wille wij beraike?

Landskap, netuur en landbou fersterke nander duurseme, soadat wij in de toekomst ok nag geniete kinne fan 'n gesond en divers landskap

Wat sille wij derfoor doen?

- Meer aandacht bestede an ekoloochys bermbeheer, werbij at ok reken houwen wort met de ferkeersfailligens. 't Maaibelaid is richt op 't beskermen en fersterken fan flora en fauna.
- Ondersoeke hoe't wij bijdrage kinne an de bos-strategy út 't 'Klimaataakkoord' deur meer 'fertikaal' groen en meer biodiversiteit te realisieren, passend bij 't landskap fan Waddenhoek.
- Foor alle poppys die't geboren worre 'n boom plante.
- Inisjativen ondersteune die't de netuur, 't landskap en de biodiversiteit fersterke, krekt as 't inisjatyf fan 't 'Agrarisch Collectief Waadrâne'.
- Lokale inisjativen om 'n dorp of wyk te fergroenen, kinne 'n beroep doen op 't 'Dorpen- en wijkenfonds' of op 'n spesjale subsidy-regeling.
- Netuur- en miljeu-edukasy struktureel anbiede op skoalen om bewustworing bij kines en ouweloj te fergroaten. At de pilot súksesfol is, sil dut 'n part worre fan 't onderwiisbelaid.
- De samenwerking met de agrarise sektor fersterke.
- Aisen stelle an de landskaplike inpassing fan bedriven en bedriifsterrainen.
- Niet metwerke an 't festigen fan groate databedriven en distribússysintra.

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

T 0517 380 380